

REFERAT |KRS| Kommunalutvalget (2011-2015) d. 25-08-2015

Møtedato Tirsdag d. 25. august 2015 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Innholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møter 09.06.15, 17.06.15 og 24.06.15.....	3
Årsrapport Avfall Sør AS.....	5
Avtaleprinsipper for videre utbygging innenfor Dvergsnes felt B.....	10
Salg av Kongensgt. 2A og 2B samt Vestre Strand gate 4.....	19
Salg av eiendommen Kongens gate 45, "Kongens gate skole"	21
Revidering av regelverk for stillingsbanken og seniorpolitikken.....	26

Sak 49/15: Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møter 09.06.15, 17.06.15 og 24.06.15

Vedlegg

Protokoll Kommunalutvalget 24.06.2015

Protokoll Kommunalutvalget 17.06.2015

Protokoll Kommunalutvalget 09.06.2015

Dato 17. august 2015
Saksnr.: 201500009-54
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
25.08.2015

Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møter 09.06.15, 17.06.15 og 24.06.15

Forslag til vedtak

1. Kommunalutvalget godkjenner protokoll fra kommunalutvalgets møte 09.06.15.
2. Kommunalutvalget godkjenner protokoll fra kommunalutvalgets møte 17.06.15.
3. Kommunalutvalget godkjenner protokoll fra kommunalutvalgets møte 24.06.15.

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra kommunalutvalgets møte 09.06.15
Protokoll fra kommunalutvalgets møte 17.06.15
Protokoll fra kommunalutvalgets møte 24.06.15

Sak 50/15: Årsrapport Avfall Sør AS

Vedlegg

Avfall Sør Årsrapport 2014_oppdrag-LETT.pdf

Dato 12. august 2015
Saksnr.: 201506440-5
Saksbehandler Øyvind Stenvik Andersen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
25.08.2015

Årsrapport Avfall Sør AS

Sammendrag

Felles eierskapsmelding del 2 for Avfall Sør AS ble vedtatt etter politisk behandling i eierkommunene Kristiansand, Søgne, Songdalen og Vennesla i mai måned 2014. En av anbefalingene som ble vedtatt var at «*Årsregnskapene og årsmeldingene til Avfall Sør AS og Avfall Sør Husholdning AS skal refereres for den enkelte kommunes utpekte eierorgan*». Årsrapport for Avfall Sør AS (konsernet) som også inneholder informasjon om regnskap og balanse for Avfall Sør Husholdning AS legges herved frem til orientering.

I tillegg vises det til og kommenteres på økonomiske nøkkeltall knyttet til regnskapet for konsernet, i mor- og i husholdningsselskapet.

Forslag til vedtak

[Årsrapporten tas til orientering.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:
Årsrapport 2014 Avfall Sør

Innledning

Felles eierskapsmelding del 2 for Avfall Sør AS ble vedtatt etter politisk behandling i eierkommunene Kristiansand, Søgne, Songdalen og Vennesla i mai måned 2014. En av anbefalingene som ble vedtatt var at «Årsregnskapene og årsmeldingene til Avfall Sør AS og Avfall Sør Husholdning AS skal refereres for den enkelte kommunes utpekte eierorgan». Årsrapport for Avfall Sør AS (konsernet) som også inneholder informasjon om regnskap og balanse for Avfall Sør Husholdning AS legges herved frem til orientering.

Økonomisk analyse og vurderinger

Eierskapsmeldingen inneholdt også et punkt om at «Administrasjonen i Kristiansand kommune skal utarbeide og vurdere utvalgte nøkkeltall fra virksomhetene som legges ved sammen med generalforsamlingspapirene» som informasjon til ordførerne som stiller på generalforsamlingen. Under vises de økonomiske nøkkeltall knyttet til regnskapet for konsernet, i mor- og i husholdningsselskapet som ble fremstilt og kommentert i saken ordførerne fikk før generalforsamlingen¹.

Utvalgte nøkkeltall for konsernet for regnskapsårene 2012-2014:

Nøkkeltall konsern (tall i 1000 kr)	2014	2013	2012
Årsresultat	39 306	3 624	12 948
Egenkapital	134 718	89 215	84 247
Gjeld	229 090	248 627	264 848
Totalkapital	363 807	337 842	349 096
Totalkapitalrentabilitet	13,1 %	2,9 %	5,9 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	35,1 %	4,2 %	15,7 %
Egenkapitalandel	0,37	0,26	0,24
Gjeldsgrad	1,70	2,79	3,14
Likviditetsgrad 1	3,69	2,60	2,60

De økonomiske resultatene i 2014 for konsernet som helhet er svært gode. Konsernets driftsresultat (før finans) var 4,5 mill. kr i 2014, ned fra 7,3 mill. kr året før, mens årsresultatet har økt med 35,7 mill. kr fra 3,6 mill. kr i 2013 til 39,3 mill. kr i 2014. Hovedforklaringen på det svært gode resultatet ligger i salget av Avfall Sør Bedrift AS til Franzefoss Gjenvinning AS, mens salget av eierandeler i Retura Sør AS også bidro litt. Dette gjør at tidligere års resultater ikke er direkte sammenlignbare. Resultatene i Avfall Sør Husholdning AS påvirker også konsernets resultater ulikt over tid ettersom årets selvkostresultater kan variere en god del fra år til år, og som slår direkte ut på bunnlinja i konsernet. Samtidig skal dette balansere seg over tid ettersom forventet selvkostresultat på lang sikt er lik null.

Egenkapitalen er økt med 45,5 mill. kr fra året før (se note 14). Forklares ved at årsresultatet på 39,3 mill. kr skal korrigeres for årets selvkostresultat på -6,4 mill. kr (som føres mot selvkostfondet og ikke mot egenkapitalen). I tillegg er det foretatt en mindre justering og korrigerings av egenkapitalen på -0,2 mill. kr som følge av overføring av pensjonsforpliktelsene til Avfall Sør Husholdning AS.

Konsernet hadde svært gode resultater på totalkapitalrentabilitet og egenkapitalrentabilitet etter skatt. Egenkapitalandelen er forholdsvis høy, med tilsvarende lav gjeldsgrad (samlet

¹ Kommentarer og vurderinger knyttet til andre datterselskaper og tilknyttede selskap (note 8) er ikke medtatt i saken her.

gjeld er 1,7 ganger større enn egenkapitalen i konsernet). Selskapets likviditetsgrad har økt fra 2,60 i 2013 til 3,69 ved utgangen av 2014. Likviditeten på dette tidspunkt anses som god.

Utvalgte nøkkeltall for morselskapet for regnskapsårene 2012-2014:

Nøkkeltall mor (tall i 1000 kr)	2014	2013	2012
Årsresultat	61 633	743	8 394
Egenkapital	124 524	63 092	62 348
Gjeld	30 261	36 469	41 349
Totalkapital	154 785	99 561	103 697
Totalkapitalrentabilitet	49,4 %	1,8 %	5,3 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	65,7 %	1,2 %	13,7 %
Egenkapitalandel	0,80	0,63	0,60
Gjeldsgrad	0,24	0,58	0,66
Likviditetsgrad 1	18,67	0,70	0,52
Utbytte	-	-	6 000

Morselskapet hadde i 2014 null driftsinntekter ettersom alle selskapets ansatte og driftsoppgaver ble fra 1.1.2014 overført til Avfall Sør Husholdning AS. Avfall Sør AS er nå et rent morselskap i et konsern. Årsresultatet var på 61,6 mill. kr, opp 60,9 mill. kr fra året før da resultatet endte på 0,7 mill. kr. Resultatet har som tidligere nevnt hovedsakelig sin bakgrunn i salget av Avfall Sør Bedrift AS til Franzefoss Gjenvinning Sør AS, mens også inntekter fra salget av Retura Sør AS og andre utbytter fra andre hel og deleide selskaper bidrar positivt, blant annet med 0,75 mill. kr i utbytte fra Mjåvann Gjenvinningsanlegg AS.

De økonomiske nøkkeltallene for mor er svært gode med svært høy oppnådd avkastning i 2014 på de bokførte verdiene (totalkapital og egenkapital). Samlet egenkapital utgjør 124,5 mill. kr som utgjør 80 % av selskapets totalkapital, med tilhørende svært lav gjeldsgrad. Avfall Sør har et lån på 26,5 mill. kr (se note 10 og 11) i Sparebanken Sør som er tatt opp for å finansiere ansvarlig lån og aksjekapital i Returkraft. Lånet ble tatt opp pga. svak likviditet i Avfall Sør i 2007 og vurderes nå innfridd. Bakgrunnen for vurderingen er at nå som Avfall Sør Bedrift AS er solgt og selskapet har god likviditet og penger på bok, så sitter en og har en årlig ekstrautgift (netto) i størrelsesorden 0,25 mill. kr som en konsekvens av dette lånet. Rådmennene er av den oppfatning at en nedbetaling av gjelden her vil være hensiktsmessig og anbefaler dette. Likviditeten i selskapet er nå svært god. Styret har ikke foreslått utbytte for året 2014.

Utvalgte nøkkeltall for husholdningsselskapet for regnskapsårene 2012-2014:

Nøkkeltall husholdning (tall i 1000 kr)	2014	2013	2012
Årsresultat	-4 153	-359	3 301
Egenkapital	4 791	2 546	1 561
Gjeld	230 367	241 266	253 933
Totalkapital	235 159	243 811	255 494
Totalkapitalrentabilitet	0,1 %	1,6 %	3,2 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	-113,2 %	-17,5 %	243,0 %
Egenkapitalandel	0,02	0,01	0,01
Gjeldsgrad	48,08	94,78	162,68
Likviditetsgrad 1	2,16	2,56	3,04

Avfall Sør Husholdning AS hadde et årsresultat på -4,2 mill. kr i 2014. Årets resultat er dekket ved overføring fra selvkostfond (note 14) og var på -6,4 mill. kr, mens det til annen egenkapital (note 12) ble avsatt 2,2 mill. kr slik at total egenkapital i selskapet økte fra 2,5 mill. kr til 4,8 mill. kr. Selskapets egenkapital utgjør nå rett i overkant av 2 % av selskapets total kapital som i utgangspunkt anses som svært lavt. Det faktum at selskapet driver etter selvkostprinsippet gjør imidlertid at kravet til egenkapitalandel ikke nødvendigvis trenger å være særlig høyt. Det er riktignok kommet inn en endring i selskapets virksomhet ved at resultatet i den konkurranseutsatte delen av virksomheten fra og med 2014 er skattepliktig (denne endringen gjelder primært selskapets aktivitet på Støleheia), og ikke lenger føres mot selvkostresultatet. Konsekvensen i 2014 var at Avfall Sør Husholdning AS (på næringsdelen) fikk et regnskapsmessig overskudd på 2,27 mill. kr som etter skatt tilføres egenkapitalen, samtidig som det var underskudd i selvkostregnskapet på 6,4 mill. kr.

Omsetning på næring utgjorde 37,7 mill. kr i 2014 og utløste i overkant av 1,1 mill. kr i betalbar skatt, hvorav 0,6 mill. kr i skattekostnad belastet i regnskapet for 2014. Dette kan gi grunnlag for en revurdering på hvorvidt selskapet er godt nok/korrekt finansiert eller ikke. Selskapet har en svært høy gjeldsgrad og forholdsvis god likviditet (men noe svekket fra årene før).

Analysen ovenfor avgrenser seg til hovedsakelig se på de økonomiske resultatene og kommentarer knyttet til dette. For kommentarer knyttet til måloppnåelse på produksjonssiden vises til Avfall Sør Husholdnings årlige oversendelse av statusrapport² til eierkommunene hvor mål og tiltak i gjeldende avfallsplan rapporteres på. Statusrapporten behandles politisk i eierkommunene og kommunenes tilbakemelding etter den politiske behandlingen tas hensyn til i det videre arbeidet. På selskapets hjemmeside³ er det også mulig og finne nøkkeltall om selskapets drift, avfallsmengder per innbygger mm.

Rådmannens anbefaling

Årsrapporten tas til orientering.

---

² Statusrapport 2014 avfallsplan for Avfall Sør Husholdning AS. Byutviklingsstyrets møte i Kristiansand kommune 21.5.2015. Sak 105/15.
<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/krs/Agendaltems/Details/15003295>

³ <http://avfallsor.no/informasjon/>

Sak 51/15: Avtaleprinsipper for videre utbygging innenfor Dvergsnes felt B

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 26082015, Sak 84/15, Avtaleprinsipper for videre utbygging innenfor Dvergsnes felt B

Dato 17. august 2015
Saksnr.: 200603514-61
Saksbehandler Harald Karlsen

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
25.08.2015
26.08.2015

Avtaleprinsipper for videre utbygging innenfor Dvergsnes felt B

Sammendrag

I forbindelse med utbygging av boligområdene på Dvergsnes er det fremsatt krav om at Fylkesveien med tilhørende VA anlegg må utbedres ned til Børesvågkilen.

Dette kravet (fra 2006 – dd) er fremmet overfor utbyggingsinteressene etter at utbyggingsavtale mellom partene og kommunen er inngått.

Byutviklingsstyret har etter at kravet ble fremsatt, anmodet om at det fremlegges et forslag til en bidragsfordeling mellom utbyggingsinteressene, og som sikrer gjennomføringen av kravet/tiltaket. Det er anmodet om at prinsipp/modell fremlegges for politisk behandling.

Administrasjonen anmodet partene først om å finne en slik fordeling. Dette lykkes ikke.

Administrasjonen engasjerte seg for å finne en løsning. Det er utarbeidet et kostnadsoverslag. Partene er presentert for et forslag til fordeling dem imellom.

Fordelingen innebærer at kostnadene for gjennomføring av utbedringstiltaket med tilhørende VA anlegg (kr 9.3 mill) dekkes forholdsmessig mellom de 3 partene (1/3 på hver part). Det tar og utgangspunkt i at kommunen evt en av utbyggingsinteressene planlegger og gjennomfører skissert tiltak. Administrasjonen har anmodet om at utbygger Sørutvikling planlegger og gjennomfører tiltaket.

Fordelingen synes nå å være akseptert av utbyggeren.

Forutsetning er at tiltaket gjennomføres raskt og bør være gjennomført om ca ett år.

Forslag til vedtak

[Formannskapet gir sin tilslutning til skisserte fordelinger/ avtaleprinsipper for å løse utbedringen av ny Dvergsnesvei til Børesvågkilen. Prinsippene omfatter utbygginger innenfor områdene Dvergsnes felt B og Dvergsnes felt B – Sydlig del feltene A-D](#)

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Harald Karlsen
Seniorrådgiver

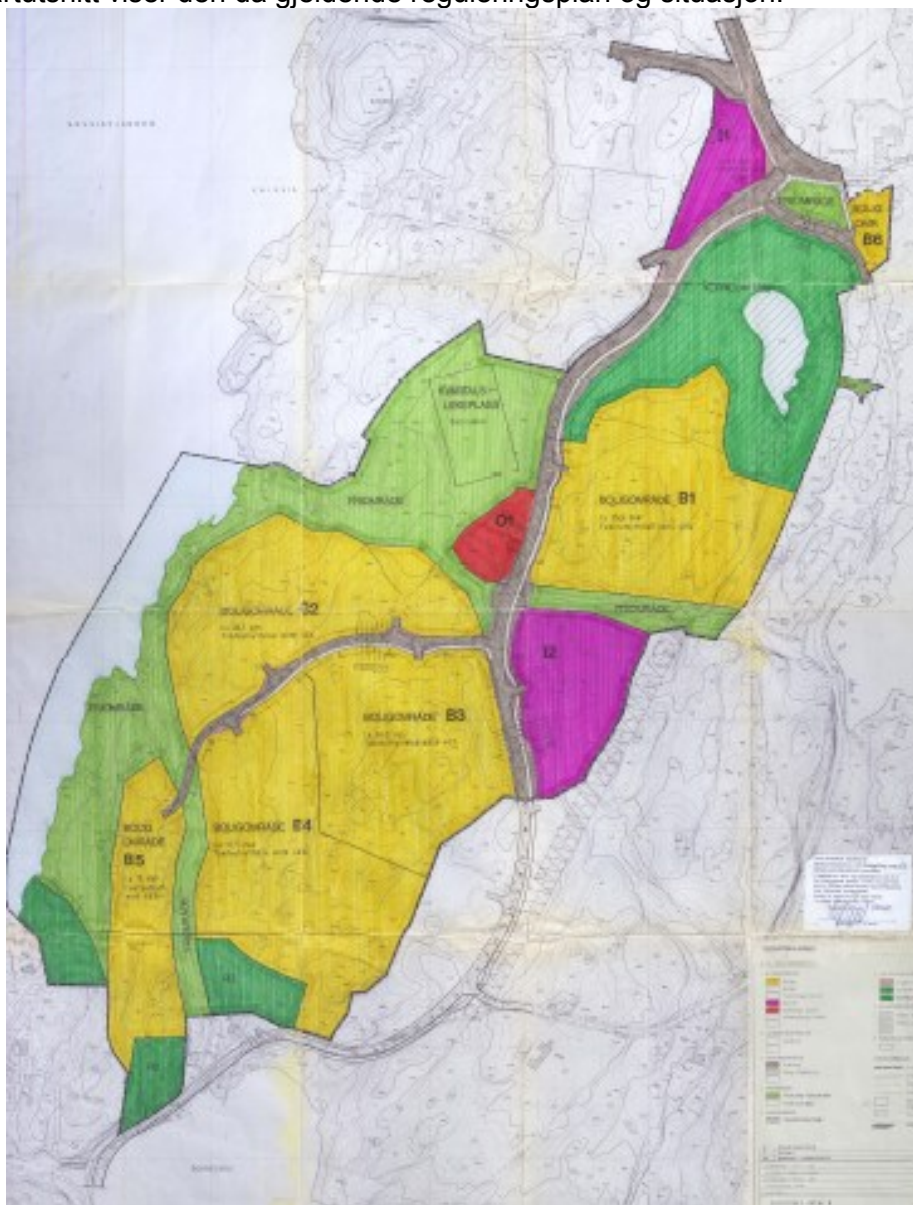
Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken
Utbedring av Dvergsnesveien til Børresvågkilen:

Gjennomgang av historikk:

Dette er en sak som startet ca. 1990. På den tid forelå en reguleringsplan for Dvergsnes felt B. I tillegg var det områder som i kommuneplanen var lagt ut til byggeområde og som etter planprosess kunne bebygges.

Vedlagt kartutsnitt viser den da gjeldende reguleringsplan og situasjon.

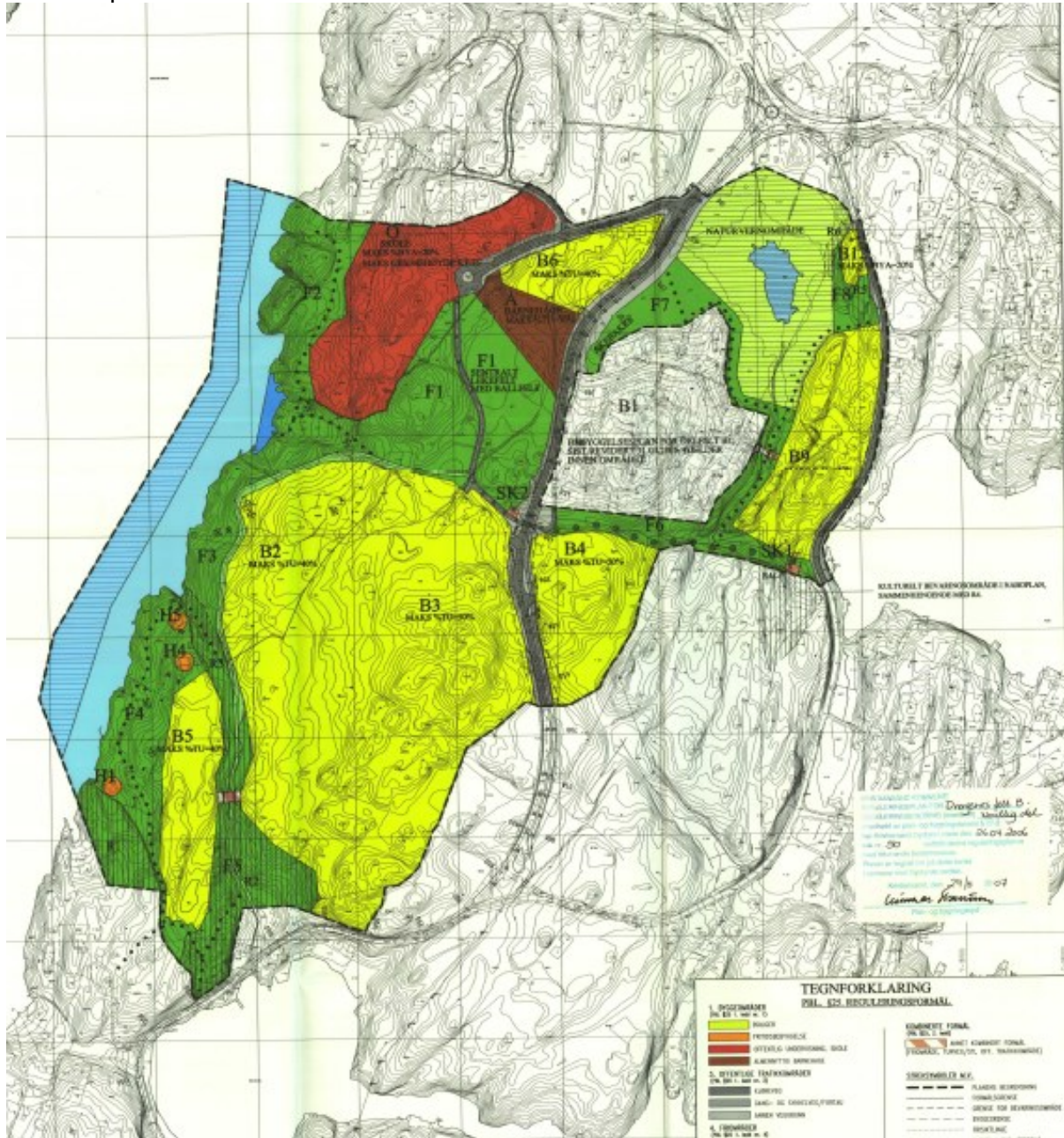

Ca 1995 innledet kommunen drøftelser med utbygger av utbyggingsområdet Dvergsnes felt B (Ideplan utbyggingsrettighetene er senere overført til Skanska). Dette førte til økt antall utbyggingsområder, antall aktører og sikret nye tomter i kommunen. Det ble igangsatt drøftelser for inngåelse av utbyggingsavtale (begynnelsen av 2000).

I drøftelsene ble det påpekt behov for å foreta en omregulering av det regulerte området. Parallelt med drøftelse for inngåelse av avtale ble det igangsatt en planprosess for Dvergsnes felt B.

Utbyggingsavtale mellom partene utbygger Ideplan og kommunen ble inngått i 2002. Etter en lengre prosess ble en revidert plan for utbyggingsområdet Dvergsnes B vedtatt 26.04.2006 ref nedenfor

Revidert planutkast.

I forbindelse med forhandlingene om avtale/planarbeid for Dvergsnesfelt B ble kommunen kontaktet av utvikler Sørutvikling as v/ Andreas Stray. Stray opplyste om at det forelå avtale med berørt grunneier (Breien) og Sørutvikling as, for planlegging/utbygging av eiendommen tilhørende grunneier Breien. Arealene var i kommuneplanen lagt ut til byggområde.

Kommunen gjennomførte 2000 – 2002 derfor også drøftelse med Sørutvikling ved Stray med tank på å inngå utbyggingsavtale for dette området.

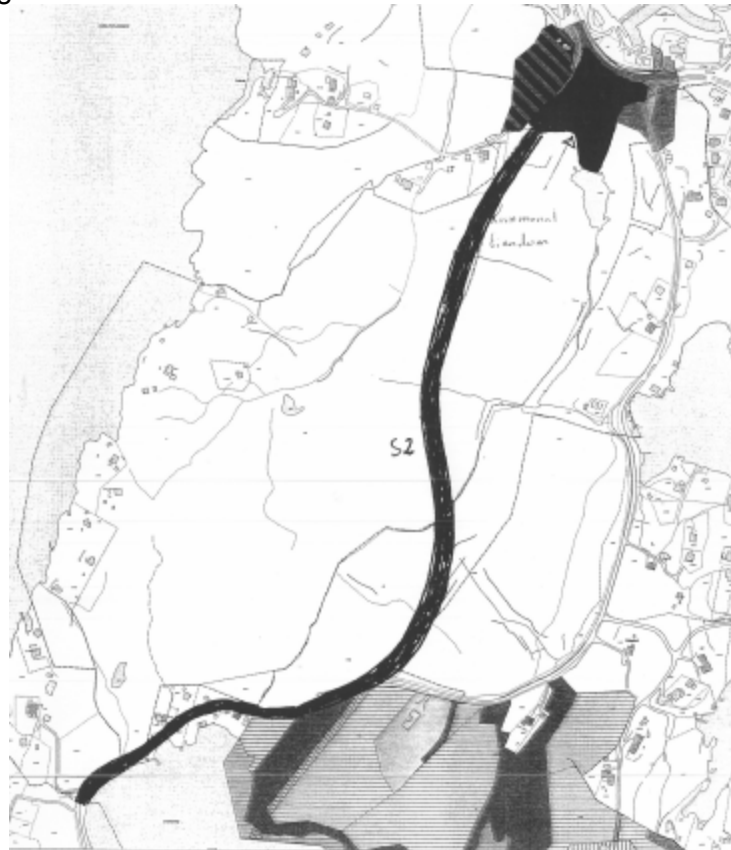
Forhandlingsprosessene for inngåelse av avtale med de to utbyggerne ble gjennomført delvis parallelt for å sikre en så koordinert utbygging av fellestiltak som mulig. Områdenes behov for ny felles veiløsning og sikring av allmenn tilgjengelige friområder var åpenbar.

Etter en lengre forhandlingsrunde ca. 2001 – 2003 ble det inngått avtaler mellom partene kommunen og utbyggerne Sørutvikling og Ideplan.

Ift områdene behov for felles tiltak, la avtalene til grunn at hvert av områdene skulle stille med egne friområder. I forhold til behovet for felles vei / VA-løsning så la en til grunn at 20 % av kostnadene til fellesstruktur (felles vei/ VA-løsning) skulle dekkes av Sørutvikling. Resterende 80 % samt planlegging og gjennomføring skulle dekkes av Ideplan/Skanska.

Det ble i avtalegrunnlaget utarbeidet et eget vedlegg som omhandlet felles vei. Det ble videre forutsatt at pågående planprosesser for områdene senere kunne medføre nye/endrede krav til utbygging jfr behov for reguleringsplanutarbeidelse. Utbygger var selv ansvarlig for å ivareta kravene som måtte komme som følge av senere regulering av området.

Kartvedlegg til avtalene og fellesanlegg (trasee for Fylkevei S2) er angitt i vedlegg til de inngåtte utbyggingsavtaler.

Kommunalt område
Vedlegg kart nr 1
Utbyggingsavtale Døgnen felt B
Dato 26/1-02
1:5000
Harald Nilsen
Kommunalt område

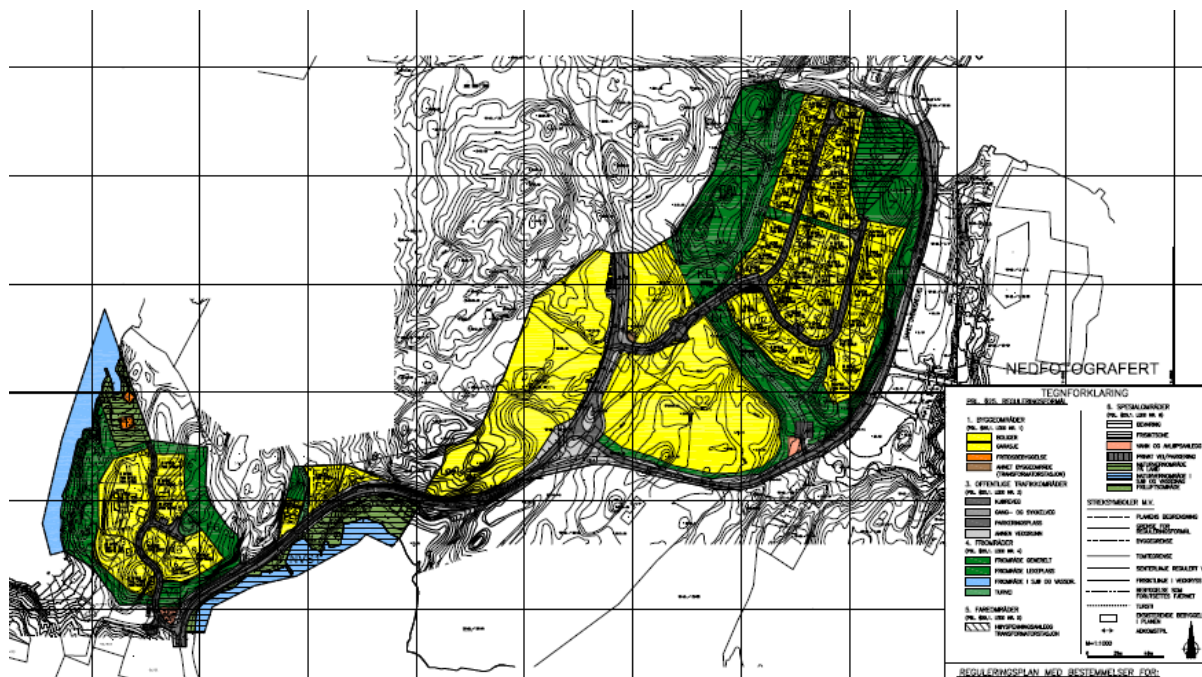
På bakgrunn av foreliggende avtale skulle Ideplan utarbeide tekniske planer for Fylkesveistrekningen (i vedlegg til avtale betegnet S2). S2 er Fylkesvei og planene ble utarbeidet og godkjent i samarbeid med Fylke/Statens vegvesen som berørt myndighet.

Planen som ble utarbeidet og godkjent omfattet ikke hele den skisserte strekningen. Planen viste kun en løsning fram med tilknytning til eksisterende Fylkesvei (som er opparbeidet per i dag).

Kommunen har oppfattet at partene (utbygger Ideplan/Skanska og Sørutvikling) har forhold seg til dette og bygd vei etter den godkjente tekniske planen. Utbyggerne har og i samtaler

med kommunen bekreftet at dette var deres felles oppfatning av hva som skulle opparbeides. Dette underbygges og vises også i grunnlaget for den refusjonssaken som senere ble varslet ifm oppstart av utbyggingsområdene.

Ved senere regulering av området Dvergsnes felt B – Sydlig del (Utbygger Sørutvikling - plan vedtatt 2007) kom det inn et rekkefølgekrav om at resterende del av fylkesveien jfr planavgrensning og bestemmelser hadde krav til utbedringer på strekning fram til Børresvågkilen. Dette i samsvar med det som ble skissert i vedlegg til inngått utbyggingsavtale.

Planbestemmelse gjengitt nedenfor:

«Planbestemmelse 5.6 - Hovedveisystemet med gang- og sykkelvei/fortau gjennom hele planområdet samt bussholdeplasser og bussnuplass skal være ferdigstilt før det gis igangsettingstillatelse til mer enn 75 boenheter innenfor planområdet.»

Kommunen har etter dette vedtaket i flere samtaler mellom partene tatt opp at utbyggingsområdene iht avtaler har et ansvar for å sikre en veiføring slik skissert i opprinnelig avtaleutkast jfr. vedlegg til utbyggingsavtaler.

Partene har avvist dette, og har oppfattet at fellesanlegg er gjennomført iht avtaler / forutsetninger. Dette har vært en felles oppfatning hos begge utbyggingsinteressene. Partene har derfor fortsatt sin utbygging av delområder/felt uten at forholdet er avklart.

Når nå Sørutvikling as viderefører en utbygging nærmer det formelle kravet i plan / bestemmelser seg. Plan- og bygningsmyndighetene har etterlyst ivaretagelse av kravet overfor utbygger. Ingeniørvesenet har også krevd en samordnet og koordinert løsning for utbygging av VA-anlegg for områdene.

Utbygger av Dvergsnes felt B (Skanska) har inntil nylig ikke hatt et formelt rekkefølgekrav til vei og VA- løsning. (Kravet til veg er allikevel beskrevet i reguleringssaken, men det er ikke fremsatt som et formelt krav til plan bestemmelsene for området). Utbygger har først nå nylig fått et formelt rekkefølgekrav framsatt ifm utbygging av delfelt B9. Administrasjonen har og varslet et rekkefølgekrav ifm oppstart av plan for Dvergsnes B felt B5.

Dermed aktualiseres spørsmålet om hvordan en kan søke å ivareta fastsatt krav.

Ifm planbehandlingen for felt Dvergsnes B felt B9 (Skanska) fattet Bystyret 21.01.15 følgende vedtak:

Videreføring av hovedvei ned til Børresvågkilen (jf. Plan 935):

«Byutviklingsstyret legger til grunn at dersom utbygger gjennom inngåelse av utbyggingsavtale bidrar med sin forholdsmessige andel til gjennomføring av vei/VA tiltak, kan det dispenseres fra fastsatt rekkefølgekrav. (Det skal fremmes egen sak om videreføringen). Den vil omfatte områdene til utbyggingsinteressene Skanska, Sørutvikling, Agderbygg og Dvergsnes B sydlig del felt A). Løsningen med innbetaling av bidrag vil også omfatte de andre områdene som er avhengige av en videreføring av tekniske anlegg til Børresvågkilen»

Kommunen har som nevnt over en lengre periode anmodet partene (i hovedsak Skanska/Sørutvikling) om å finne en omforent løsning for planlegging og gjennomføring av den siste del av felles vei- og avløpsløsning. Dette har partene ikke lyktes med å få til på egen hånd.

Etter at vedtaket til Dvergsnes B delfelt B9 ble fattet, samlet administrasjonen partene og orienterte om vedtaket.

Det ble orientert om at vedtaket må oppfattes slik at utbygger evt utbyggere gjennom innbetaling av bidrag kan frikjøpe seg fra ansvar for ivaretagelse av fastsatt krav, og at kommunen evt annen part etter avtale påtar seg ansvar for planlegging og gjennomføring av rekkefølgekravet.

Vedtaket legger og til grunn at kommunen skal/bør komme med innspill til hvordan fordelingen mellom parten bør være.

Administrasjonen har utarbeidet et par forslag til løsninger som er oversendt partene.

Løsningsforslagene er basert på følgende:

En klar forutsetning i de avtaler som utarbeides er at gjeldende utbyggingspolitikk legges til grunn. Den private utbygger er dermed selv ansvarlig for å løse de krav som fremkommer som følge av vedtatt reguleringsplan m/bestemmelser.

En annen forutsetning er at berørt parter ifm en utbygging av egen eiendom/område er forutsatt å avstå vederlagsfritt grunn til gjenværende felles vei- og vatiltak.

Det er utarbeidet et kostnadsoverslag basert på foreliggende planer. Dette er formidlet til utbyggerinteressene.

Første utkast til løsning som ble oversendt utbyggingsinteressene omfattet både vei og felles VA løsning.

Dette ble endret ut fra tilbakemeldinger fra utbyggersiden (flere av partene søker/har funnet alternative VA-løsninger). De lokale løsningene fra utbyggersiden mht VA er presentert for ingeniørvesenet som mener at partene er mer tjent med å gjennomføre planlagt løsning. Dessuten vil løsning innebære så mange pumpe-løsninger at dette ikke kan forsvares / gjennomføres rent faglig.

Dermed var en tilbake på opprinnelig forslag til avtale og fordeling mellom partene og som omfatter både en vei og VA-løsning.

Vurdering:

Vurdering ift foreliggende utbyggingsavtaler med Skanska og Sørutvikling:

1. Ansvarlig utbygger av fellestiltak

Iht inngåtte avtaler så viser de at utbygger Skanska skal planlegge og gjennomføre felles veiltak. Utbygger Skanska mener at dette ikke gjelder for strekningen som nå skal opparbeides. Det henvises videre til partenes felles forståelse og gjennomførte.

Utbyggerne mener Sørutviklin som største utbygger i Syd bør kunne gjennomføre tiltaket. Utbygger har signalisert vilje til dette forutsatt at avtale/vilkår kommer på plass.

2. Fordeling mellom utbyggingsinteressene iht avtaler 80/20:

Utbygger Sørutvikling (Dvergsnes felt B – Sydlig del) mener at gjeldende avtaler med angitte fordelinger må legges til grunn ifm gjennomføring av nye felles tiltak.

Kommunen har som nevnt anmodet partene (Skanska – Sørutvikling) om å finne en omforent løsning ift fordeling.

Dette ikke har lyktes og administrasjonen har gjort en egen vurdering av avtale/underlag som foreligger.

Vurdering:

Partene har ovenfor kommunen vist at de begge har hatt en forståelse om at definert felles veiltak kun er omfattet en g/s vei løsning fram med tilknytning til dagens Dvergsnesvei og ikke fram til Børresvåg slik vist i avtalene. Forståelse underbygges i tidligere samtaler og dokumenter i saken.

En må også ta utgangspunkt i at avtalene som utbyggingsområde har inngått med kommunen er inngått før reviderte planer for utbyggingsområdene forelå og omfang knyttet til felles løsning var gjennomdrøftet. Når planforutsetninger etter hvert (2006 – 2007) har klargjort at her må partene bidra til ytterligere vei og VA-framføringer, så er det naturlig at dette må tas opp for ny avklaring. Dette har partene valgt å overse inntil kravet er blitt en realitet. Vi kan dermed ikke se at partene er bundet til en fordeling slik Sørutvikling hevder.

Administrasjonen skisse til løsning/fordeling:

Kommunen har som nevnt anmodet partene om selv å finne en omforent løsning for etablering av g/s -vei, vei og VA anlegg.

Kommunen har i den situasjonen som oppstått forsøkt å se på underlaget som foreligger og de vedtak som er fattet. En har valgt å ta utgangspunkt i hva som er gjenstående utbyggingspotensiale for de berørte utbyggere når vedtak er fattet. Oversikten nedenfor oppsummerer dette og er presentert for partene.

Skanska –	ca 70 enheter (har / kan omfattes av krav)
Sørutvikling –	ca 60 enheter (har krav)
Agderbygg -	ca 18 leiligheter (har krav)
Felt A. –	ca 10 enheter (har krav)
PB Service eiendom	ca 2 -3 enheter (har krav)

Administrasjonen oppfatter at utbyggerne i hovedsak oppfattet at dette var en korrekt gjengivelse av dagens situasjon /forutsetning.

Administrasjonens kommenterte foreliggende utbyggingsavtaler herunder 80/20 fordelingen (at en må se bort fra denne for det nye tiltaket), og at varslet refusjonskrav i hovedsak kun berører / har betydning for hovedutbyggerne i området.

Det er utarbeidet et kostnadsanslag for vei og Va for den angitte strekningen.

Beregningsgrunnlag settes til kr. 9.300.000.-

Kommunens forslag til fordeling mellom partene er:

Skanska (Dvergsnes B9) –	kr 3.100.000.-
Sørutvikling (Dvergsnes Syd felt C-D) –	kr 3.100.000.-
Dvergsnes B sydlig del felt A (Eriksen / Agderbygg) -	kr 3.100.000.-

Det er videre forutsatt at partene innenfor sine områder skal stille grunn vederlagsfritt til disposisjon for gjennomføring av definert felles tiltak.

Det legges opp til at tiltaket skal være gjennomført inne ett år.

Ut over dette er det forutsatt at standard utbyggingspolitikk skal legges til grunn for inngåelse av utbyggingsavtale.

Inngåelse av utbyggingsavtale / tillegg til allerede foreliggende avtale med ovenfor angitte betingelser/forutsetninger, gir grunnlag for dispensasjonsbehandling fra fastsatt rekkefølgekrav – (dvs at det iht vedtak kan åpne opp for delings og igangsettingstillatelse innenfor delfelt). Dette og iht vedtak fra Byutviklingsstyret.

Det er lagt til grunn at kommunen evt annen utbyggingsinteresse for området som kan gjennomføre tiltaket. I første rekke er det forslag til at utbygger Sørutvikling tar ansvar for planlegging og bygging av anlegget.

Tilbakemelding:

Utbygger Skanska har akseptert forutsetningene. Det er utarbeidet et tillegg til inngått utbyggingsavtale som ivaretar forutsetningene. Administrasjonen anbefaler at det gis tilslutning til å inngå dette tillegget. Dette innebærer at utbygger innbetaler avtalt bidrag til kommunen.

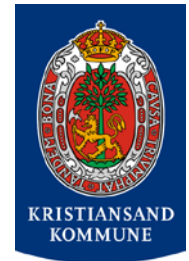
Utbyggergruppering felt A er enig i fordeling og forutsetninger som foreligger ifm rekkefølgekravet. Det er utarbeidet et forslag til utbyggingsavtale som legger til grunn ovenfor angitte forutsetninger. Dette er en ny avtale som må underlegges nødvendig saksbehandling og som vil komme som egen sak senere.

Sørutvikling har kravet / forutsetninger til vurdering. Utbygger signaliserer at de i utgangspunktet kan være positiv til løsningen forutsatt at anbudsdokument, som er under utarbeidelse, viser at kostnader er innenfor fastsatt ramme.

Ut fra ovenfor nevnte anbefaler administrasjonen at det forhandles fram løsning ift fastsatt prinsipp og fordeling.

10.08.2015
Harald Karlsen

Sak 52/15: Salg av Kongensgt. 2A og 2B samt Vestre Strand gate 4

Dato 17. august 2015
Saksnr.: 200900439-11
Saksbehandler Nils Erik Hessen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
25.08.2015

Salg av Kongensgt. 2, 2A og 2B samt Vestre Strand gate 4

Sammendrag/Saksfremstilling

Bystyret har vedtatt salg av de kommunalt eide eiendommene i Kongensgate 2, 2A, 2B, og Vestre Strandgate 4. Kongensgate 2 er eid av Kristiansand Teater AS.

Bystyret har vedtatt ny reguleringsplan for Kvartal 49. I forståelse med selskapets styre og kommunalutvalget både som generalforsamling og eiendomsutvalg, vil ovennevnte eiendommer bli lagt ut for salg.

Kommunen ønsker at ny bruk av eiendommene skal bidra til å styrke kulturaksen fra Odderøya til Kvadraturen. I salgsbetingelsene vil det bli innarbeidet krav om at tilbyder etablerer en prosjektbeskrivelse som viser hvilken bruk tilbyderen har til hensikt å legge til rette for. Kjøpstilbudene vil bli vurdert i lys av både pris, prosjektbeskrivelse og gjennomføringsevne. Eiendommene kan derfor bli solgt samlet eller enkeltvis. Det vil være et sentralt element at kommunen ikke blir sittende igjen som eier av teaterbygningen.

Kjøpstilbud som blir foretrukket vil bli forelagt kommunalutvalget for godkjenning.

Forslag til vedtak

[1 Kommunalutvalget tar saken til orientering.](#)

Hans-Christian Gram
Eiendomssjef

Nils Erik Hessen
Rådgiver

Sak 53/15: Salg av eiendommen Kongens gate 45, "Kongens gate skole"

Vedlegg

A10-101 Plan1etg_A.PDF

A10-201 Plan2etg_A.PDF

A10-301 Plan3etg_A.PDF

A10-401 Plan4etg_A.PDF

A10-083 Illustrasjon_A.pdf

A10-084 Illustrasjon_A.pdf

A10-087 Illustrasjon.pdf

A10-082 Illustrasjon.pdf

A10-085 Illustrasjon_A.PDF

Dato 4. august 2015
Saksnr.: 201402358-7
Saksbehandler Per-Christian Nygård

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
25.08.2015

Salg av eiendommen Kongens gate 45, "Kongens gate skole"

Sammendrag

I bystyremøte 18.06.2014, sak 118/14 ble det fattet følgende vedtak:

KE foretar sondering mot aktuelle aktører med tanke på et salg i henhold til takst. Ved et salg vil også konsept for utvikling av eiendommen tillegges vekt sammen med pris. Dersom en slik sondering ikke fører fram, vil det vurderes om eiendommen kan benyttes som et ledd i oppfølgingen av vedtatt handlingsplan for Universitetsbyen Kristiansand.

*Dagens bruk av bygget løses i andre kommunale bygg med ledig kapasitet eller ved oppføring av midlertidig lokale inntil endelig avklaring om lokalisering foreligger.
(Enst.)*

Eiendommen er verdivurdert av to selvstendige takstmenn Roy Andersen og Frode Kulien der den ene vurderingen tilsa en takst på 40 mill. kroner, mens den andre tilsa en takst på 42 mill. kroner. Etter vedtaket, høsten 2014, ble eiendommen annonsert for salg, og det ble foretatt en sondering blant aktuelle aktører uten noen umiddelbar god respons fra markedet.

Først våren 2015 ble det meldt interesse for eiendommen av to lokale aktører, men kun den ene, Oksøy Eiendom AS, har valgt å inngi bud og komplette konseptskisser. Budet som var på 36 mill. kroner innbefatter eiendommene Kongens gate 45 (Kongens gate skole) og Dronningensgate 48 (Vaktmesterboligen) hadde budfrist 30.06.2015. Dette ble akseptert med forbehold om politisk godkjenning.

Konseptskissen er i forkant av bud fristen gjennomgått sammen med byantikvar, teknisk direktør og plan- og bygningssjefen, og er etter justeringer blitt et godt konsept som passer sammen med kommunens overordnede planer for byutviklingen generelt og Universitetsbyen planen spesielt.

Forslag til vedtak

[Kongens gate skole inkl. vaktmesterboligen vedtas solgt til Oksøy Eiendom AS i henhold til inngitt bud på 36 mill. kroner og konseptskisser for utvikling av eiendommen.](#)

Hans-Christian Gram
Eiendomssjef

Per-Christian Nygård
Avdelingsleder

Vedlegg:
Konseptskisser fra Oksøy Eiendom AS.

Bakgrunn for saken

I forbindelse med behandlingen av rådmannens forslag til justeringer av handlingsprogram 2014 - 2017, ble det i bystyret 18.12.2013 sak 157/13 fattet følgende vedtak under Sektor 5.2 - Kristiansand Eiendom (KE):

3. Bystyret ber om en sak om salg av Kongens gate skole og Musikkens hus.

Eiendommen/bruk:

Kongens gate 45, gnr. 150 bnr. 715, er på totalt ca. 2559 m² medregnet bakgård, men eksklusiv vaktmesterboligen (123 m²). Bygningsmassen har en grunnflate på ca. 1250 m² og totalt 4137 m² BTA fordelt på 3 etasjer og kjeller.

Bygningsmassen er i svært dårlig forfatning, og det er behov for omfattende oppgradering dersom det skal være virksomhet her i fremtiden.

Eiendomssjefen kan ikke se at Kristiansand Kommune har klare fremtidige behov som kan og bør lokaliseres her, og som rettferdiggjør den kostnad som en oppgraderingskalkyle legger til grunn.

Dagens driftskostnader på bygget er beregnet til ca. 550 000,- kroner. Dette innbefatter i svært liten grad vedlikehold, som av budsjettmessige årsaker kun utføres i mer akutte tilfeller og av sikkerhetsmessige hensyn.

Eiendommen er verdivurdert av to selvstendige takstmenn Roy Andersen og Frode Kulien der den ene vurderingen tilsa en takst på 40 mill. kroner mens den andre tilsa en takst på 42 mill. kroner. Påregnelig utnyttelse ble lagt til grunn ved disse vurderingene.

Etter dette ble det i sak til bystyret 18.06.2014, sak 118/14 fattet følgende vedtak:

KE foretar sondering mot aktuelle aktører med tanke på et salg i henhold til takst. Ved et salg vil også konsept for utvikling av eiendommen tillegges vekt sammen med pris. Dersom en slik sondering ikke fører fram, vil det vurderes om eiendommen kan benyttes som et ledd i oppfølgingen av vedtatt handlingsplan for Universitetsbyen Kristiansand.

*Dagens bruk av bygget løses i andre kommunale bygg med ledig kapasitet eller ved oppføring av midlertidig lokale inntil endelig avklaring om lokalisering foreligger.
(Enst.)*

Etter vedtaket, høsten 2014 ble eiendommen annonsert for salg, og det ble foretatt en sondering blant aktuelle aktører uten noen umiddelbar respons.

Først våren 2015 ble det meldt interesse for eiendommen av to lokale aktører, men kun den ene, Oksøy Eiendom AS, valgte å inngi bud og utarbeidet komplette konseptskisser for eiendommen.

Tilbudet

Budet som er på 36 mill. kroner og innbefatter begge eiendommene, Kongens gate 45 (Kongens gate skole) og Dronningensgate 48 (Vaktmesterboligen), hadde budfrist 30.06.2015. Dette ble akseptert av KE med forbehold om politisk godkjenning.

Konseptskissen er i forkant av budfrist gjennomgått av byantikvar, teknisk direktør og plan- og bygningssjefen, og er etter noen mindre justeringer blitt et godt konsept som passer sammen med kommunens overordnede planer for byutviklingen og planer for Universitetsbyen Kristiansand.

Forbehold fra budgiver som er imøtegått av administrasjonen ved gjennomgang av konseptskissene er i hovedsak:

- Nedkjørsel til parkeringskjeller fra Kongens gate.
- Balkong/ tilbaketrasket takterrasser bak eksisterende lave del av gesims mot Holbergsgate/ Kongens gate i 3. etg.
- Utenpåliggende svalgang/ adkomstgalleri mot det indre gårdsrommet
- Regulering av kun eiendommen, ikke hele kvartalet.
- Mulighet for å dispensere noe på uteareals kravet på 25 kvm.
- Mulighet for å dispensere noe på krav til parkeringsdekning.

Bygget vil få et åpent torg ut mot Dronningens gate, og det vil bli etablert en utadrettet næring (kafe, restaurant, studentplass/mathall) i tilknytning til torget. Dette vil bidra til en vitalisering av gateløpet i Dronningens gate, og passe inn i planene for Universitetsbyen når det gjelder ønskede aktiviteter i hovedaksen mellom Universitetet og kvadraturen.

Leilighetene vil være tilpasset yngre kjøpergrupper som studenter, og dermed understøtte Universitetsbyplanen også på dette området.

Samtidig med denne utviklingen, vil bygget med sin bevaringsverdi beholdes i det store og hele slik det fremstår i dag sett fra Holbergsgate og Kongens gate.

Kristiansand Eiendom har gjennom hele salgsprosessen vært i dialog med aktuelle investorer/ interessenter, og eiendommen har vært annonsert bredt. Markedet synes ikke å være villig til å betale mer for eiendommen, og da kommunen har et stort eieransvar knyttet mot sikring og vedlikehold av bygget i tillegg til de løpende driftskostnadene, anbefaler KE på bakgrunn av dette at eiendommene Kongens gate skole og vaktmesterboligen selges til Oksøy Eiendom AS i henhold til akseptert bud.

Sak 54/15: Revidering av regelverk for stillingsbanken og seniorpolitikken

Vedlegg

2015.04.28 Prosjektrapport personalpolitiske virkemidler.docx

Gjeldende reglement for stillingsbanken.pdf

Referat fra drøftingsmøte 10.08.2015.docx

20150524-15 Reglement for stillingsbanken - revidert.docx 15810834_1_0.pdf

Dato 11. juni 2015
Saksnr.: 201505524-15
Saksbehandler Tonje Nyblin

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
25.08.2015

Revidering av regelverk for stillingsbanken og seniorpolitikken

Sammendrag

På bakgrunn av anbefalinger fra prosjekt «personalpolitiske virkemidler» foreslår rådmannen å revidere reglementene for henholdsvis seniorpolitikken og stillingsbanken.

Seniorpolitikken i Kristiansand kommune (bonus og fri) koster omkring 4 mkr. årlig basert på tall fra 2014. Kostnadene for avtalefestet pensjon (AFP) er anslagsvis 29 mkr. årlig, basert på 2014-tall. Det er en risiko for at flere velger å gå av med AFP dersom man fjerner seniortiltakene, noe som lett gir økte kostnader. Andre elementer enn de rent økonomiske som er med i vurderingen er kommunens personalpolitikk, fremtidige rekrutteringsutfordringer og signaler man sender til ansatte/seniorene. En del av seniorordningen man har vurdert å kunne gjøre noe med er muligheten til å kombinere delvis AFP med seniortiltak. Kristiansand kommunes opprinnelige hensikt med seniorordningen var at avgangsalderen skulle heves. Det å kunne kombinere seniorgoder med uttak av *delvis* AFP bidrar sannsynligvis ikke til å nå dette målet. Beregninger viser at Kristiansand kommune årlig sparer omkring 400.000,- dersom ansatte med delvis AFP ikke får ta ut bonus, basert på 2014-tall.

Man har også vurdert muligheter for besparelser ved stillingsbanken i Kristiansand kommune. Rådmannen foreslår å nedjustere tiden det er anledning til å stå innmeldt i stillingsbanken til ett år. Det legges enkelte forutsetninger til grunn for denne endringen. Det er også foretatt en gjennomgang av reglementet for stillingsbanken, hvor det foreslås enkelte andre justeringer.

Forslag til endring av reglementene ble drøftet med arbeidstakerorganisasjonene 10.08.2015. Organisasjonene hadde noen kommentarer til endringene for stillingsbanken (referat vedlegges).

Forslag til vedtak

1. Ordningen med å kunne kombinere delvis AFP med seniortiltak avvikles fra og med 01.09.2015
2. Tiden det er mulig å være innmeldt i stillingsbanken reduseres fra to til ett år
3. Forslag til reglement for stillingsbanken vedtas

4. Rådmannen utarbeider ny veileder for omfordelingsråd og stillingsbank, etter medvirkning fra og drøfting med arbeidstakerorganisasjonene. Tilsvarende evalueres fortløpende ordningen med omfordelingsråd og stillingsbank for kontinuerlig forbedring.

Tor Sommerseth
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:

Prosjektrapport «personalpolitiske virkemidler»

Forslag til reglement for stillingsbanken

Gjeldende reglement for stillingsbanken (bystyrevedtak 22.06.2011)

Referat fra drøftingsmøte 10.08.2015

Bakgrunn for saken

Rådmannen besluttet i RLGs møte 18.03.2014 at «det settes ned en gruppe som ser på mulighetsrommet innenfor arbeidsgiverpolitikk. Prosjektdirektiv bør lages.» Bakgrunnen for dette var at man ønsket å foreta en vurdering av seniorpolitikken og en vurdering av hvor lenge arbeidstakere stod i stillingsbanken. Hensikten var at man ville vurdere økonomiske aspekt og mulighetsrommet for besparelser ved seniortiltakene og stillingsbanken.

Seniorpolitikken:

For seniorpolitikken er det gjort en helhetsvurdering basert på beregninger på hva seniortiltakene koster årlig sammenlignet med hva avtalefestet pensjon (AFP) koster årlig, andre kommuners ordninger, fremtidig rekrutteringsbilde, og andre sosiale og arbeidsgiverpolitiske hensyn.

Det er vist at kommunens seniorordning (bonusuttak og vikarbruk ved fri) koster kommunen omkring 4 mkr. årlig, basert på 2014-tall. Tallene er basert på kostnader ved bonusuttak (inntil kr. 18.000,- årlig i 100 % stilling) og vikarbruk ved fri (inntil 10 fridager årlig i 100 % stilling, og inntil 15 dager årlig i 100 % stilling for turnusarbeidere). Det er vist at slike seniortiltak ikke nødvendigvis får ansatte til å stå lenger i arbeid. Man kan dermed spare penger på å fjerne disse seniortiltakene.

Gitt at man *ikke* får et økt antall ansatte som går av med avtalefestet pensjon (AFP) er det penger å spare på å fjerne seniortiltak i så å si alle sektorer (utenom kultursektoren, basert på 2014-tall). Man kan velge å justere tiltakene for hele kommunen, eller man kan velge å målrette tiltakene. Oppvekstsektoren har de klart høyeste utgiftene knyttet til disse tiltakene, etterfulgt av helse- og sosialsektoren. Det er dermed penger å spare på å gjøre noe med seniortiltakene særlig i disse sektorene.

Følgende alternative måter å få ned kostnadene på gjennom målretting av tiltak er vurdert:

1. Fjerne tiltakene i sektorene hvor det er størst innsparingspotensiale (oppvekst og helse- og sosial)
2. Rette seniortiltakene inn mot sektorene med rekrutteringsutfordringer (helse- og sosial og oppvekstsektoren)
3. Beholde ordningen i alle sektorer, men utelate administrativt ansatte fra ordningen

4. Skille mellom 1) arbeidsplasser hvor man må sette inn vikar ved fri og 2) arbeidsplasser hvor man ikke må sette inn vikar ved fri
  - a. Til førstnevnte type arbeidsplass kan man velge å ta bort alternativet med å ta ut fri, grunnet høye vikarutgifter
  - b. Der hvor man ikke trenger å sette inn vikar ved fri kan man fjerne bonusen (gjelder mye administrativt ansatte). For denne type arbeidsplasser vil man ikke lenger ha direkte kostnader knyttet til seniortiltak, ettersom bonusen faller bort og det ikke vil bli vikarutgifter

Det er imidlertid flere aspekt enn de rent økonomiske som her vurdert her. Det å fjerne slike goder vil sende negative signaler til de ansatte. Kristiansand kommune har flere styrende dokumenter som gir grunnlag for å fokusere på å holde senioren i arbeid lengst mulig. I både IA-avtalen og arbeidsgiverpolitisk plattform fokuseres det på tilrettelegging for seniorer for å få dem til å stå lenger i arbeid. Å fjerne tiltakene vil kunne oppleves som motsatte signaler. Dersom disse tiltakene fjernes vil det også være en risiko for at flere går av med AFP, som er en langt høyere kostnad enn selve seniortiltakene for kommunen. Kostnadene for AFP er anslagsvis 29 mkr. årlig, basert på 2014-tall. Økte AFP-kostnader er imidlertid ingen risiko blant lærere og sykepleiere. Statens pensjonskasse (SPK) og Kommunal Landspensjonskasse (KLP) dekker AFP-utgiftene her. Det man imidlertid må tenke på for disse yrkesgruppene er de kommende års utfordringer knyttet til rekruttering. På landsbasis står vi ovenfor utfordringer knyttet til å rekruttere nok arbeidskraft og tilstrekkelig kompetente arbeidstakere (i 2015 er det 4,3 personer i arbeid per person over 67 år, i 2030 er det ventet at tallet er nede i 3,3 og i 2040 kan antallet være 2,8). Særlig i pleie- og omsorgssektoren vil det bli mangel på arbeidskraft om 10-15 år. Også i oppvekstsektoren vil man få mangel på arbeidskraft i årene fremover, hvor det ser ut til å kunne bli kraftig lærermangel. Man kan som nevnt spare penger ved å fjerne seniortiltak, særlig i disse sektorene. Det er imidlertid helt nødvendig med attraktive ordninger, både for å skaffe ny arbeidskraft og for å beholde senioren lengst mulig i arbeid.

Det er en rekke fordeler ved å beholde en universell ordning som gjelder for alle ansatte. De er lette å markedsføre og formidle, og man trenger ingen kompliserte begrunnelser for hvem som får og ikke får del i tiltaket. Dette er klare styrker når arbeidsgiver ønsker at ledere og medarbeidere skal ha god kjennskap til seniorpolitikken og ta den aktivt i bruk. I tillegg oppleves universelle tiltak som mer rettferdige. En følelse av urettferdighet vil kunne lede til dårlig arbeidsmiljø. Videre vet man at planene for senkarrieren ofte legges mange år før man velger å gå av. Universelle ordninger gir også forutsigbarhet, og høy forutsigbarhet gir større sannsynlighet for at tiltaket er med i de vurderingene senioren gjør.

Kristiansand kommunes opprinnelige hensikt med seniorordningen var at avgangsalderen skulle heves. Det å kunne kombinere seniorgoder med uttak av *delvis* AFP bidrar sannsynligvis ikke til å nå dette målet. Beregninger viser at Kristiansand kommune årlig sparer omkring 400.000,- dersom ansatte med *delvis* AFP ikke får ta ut bonus, basert på 2014-tall.

Stillingsbanken:

Stillingsbank/omfordelingsråd ble opprettet i 1990. Reglementet ble sist vedtatt av kommunalutvalget 16.08.2005. Stillingsbanken ble evaluert i bystyret 30.05.2011 hvor følgende vedtak ble fattet:

1. *Stillingsbanken/omfordelingsrådet opprettholdes*
2. *Maksimal grense for å være innmeldt i stillingsbanken er to år*

Ordningen har til hensikt å omplassere fast ansatte som er overtallige på grunn av økonomiske forhold, eller som av helsemessige årsaker ikke kan fungere i sin stilling. Etter gjennomføring av prosjekt «Velkommen» ble det også gitt anledning til at tidligere ansatte

med uføretrygd med vellykket utprøving av arbeidsevnene kan søkes innmeldt i stillingsbanken. Det er videre per i dag anledning til å søke innmeldt ansatte som av andre spesielle grunner må omplasseres.

Stillingsbanken/omfordelingsrådet er kommunens verktøy for å ivareta visse forpliktelser man som arbeidsgiver har etter arbeidsmiljøloven. Det dreier seg om forpliktelser knyttet til tilrettelegging og omplassering av ansatte ved redusert arbeidsevne og ved økonomisk overtallighet. Som hovedregel skal medarbeidere med helsemessige problemer prøves ut med tanke på hvilke funksjoner vedkommende kan utføre. Enhetsleder har per i dag ansvar for at det foretas utprøving, og dette skal skje i samarbeid med bedriftslegen. Økonomisk overtallige meldes inn uten utprøving andre steder. De kan i prinsippet overføres til alle typer stillinger de er kvalifisert til.

Sekretariatsfunksjonen i omfordelingsrådet utgjør 20 % stilling (for hele kommunen, ekskludert lærerne som har egen sekretariatsfunksjon). Sekretariatet deltar i omfordelingsrådets møter, og fremlegger oversikt over ledige stillinger hver uke og oversikt over innmeldte med supplerende opplysninger. Sekretæren har også kontakt med de innmeldte medarbeiderne og de enheter som har ledige stillinger.

Stillingsbanken har et variert omdømme. Noen oppfatter medarbeidere som kommer fra stillingsbanken som mindre attraktive. Dette kan handle om at det ikke har blitt foretatt grundig nok utprøving, at omfordelingsrådet har gjort feilvurdering ved henvisning, og at enkelte medarbeidere har negativ innstilling til omplassering. I tillegg oppleves det i stor grad illojalitet i forhold til ordningen slik den er i dag. Samtidig arbeider bl.a. tillitsvalgte og vernetjenesten med å bedre omdømmet til stillingsbanken. Det anses nødvendig med økt omdømmebygging for omfordelingsrådet/stillingsbanken.

Anbefalinger

Rådmannen anbefaler at seniortiltakene blir stående som i dag, men at man ikke lenger skal kunne kombinere delvis AFP med uttak av bonus eller seniorfri.

Det er gjort vurdering av hvordan man kan få ned kostnadene i stillingsbanken samt bedre omdømmet. Følgende tiltak anbefales:

1. Redusere tiden det er anledning til å stå i stillingsbanken:
Det anbefales å sette maksimal tid for å være innmeldt i stillingsbanken til ett år. Dette vil kreve mer intensivt arbeid med den enkelte kandidat for å finne løsninger for denne i vikariater, engasjementer osv.

Omløpshastigheten i stillingsbanken mellom 2011 og 2014 lå på 9-13 måneder. Det vil si at de aller fleste per i dag omplasseres innen det er gått et år. Det er et fåtall som blir stående i to år. Det å ikke ha anledning til å være innmeldt lenger enn ett år anses som et gode for de ansatte. For mange oppleves det stigmatiserende å være innmeldt lenge i stillingsbanken, og det vil dermed være positivt å legge press på at de ikke skal bli stående for lenge. I tillegg vil det legge press på den ansatte til selv å søke stillinger innenfor dette tidsrommet. Denne tidsbegrensning vil imidlertid ha betydning først og fremst som en saksbehandlingsregel for stillingsbanken. I følge kommuneadvokaten, som gav en utredning i prosjektrapporten (vedlagt), vil det måtte vurderes konkret i hvert tilfelle hvorvidt tilretteleggingsplikten/plikten til omplassering i det enkelte tilfelle er oppfylt og dermed foreligger saklig grunn for oppsigelse. Det understreker det faktum at ett år i stillingsbanken ikke er ensbetydende med oppsigelse.

2. Styrking av sekretariatet:
En forutsetning for at tidsbegrensningen settes til ett år, er at sekretariatet styrkes slik at det utgjør ett årsverk (per i dag dekkes dette av en 20 % stilling). Det vil med en slik kapasitet kunne sikre bedre at alt nødvendig forarbeid er gjort, at alle muligheter for

omplussing kan vurderes nøye og at kandidatene kan følges ved intervju. Grunnlaget for beslutninger i omfordelingsrådet vil også kunne bedres.

3. Utarbeidelse av veiledning til reglementet, skriftlig informasjon til de som skal meldes inn og en omdømmestrategi
4. Tettere samhandling mellom NAV og personalenheten

Man har også sett nærmere på reglementet for stillingsbanken, og foretatt en revidering av dette. Forslag til nytt reglement følger (vedlegg). Hovedendringene, foruten ovenstående, er som følger:

- Avgivende enhet og sektor skal forsøke å løse arbeidssituasjonen for den ansatte før det forsøkes innmelding til stillingsbanken (per i dag skal man kun forsøke å løse det i egen enhet). Dette handler i stor grad om at omfordelingsrådet ser at mange saker enkelt kunne vært løst innenfor sektoren, og at innmelding til stillingsbanken kunne vært unngått.

For de ansatte vil det ha flere fordeler:

- Prosessen vil gå langt raskere
- Mer forutsigbart med tanke på ny arbeidsplass, da sjansene er større for å forbli i sektoren
- Mange opplever at de ikke er ønsket på arbeidsplasser dersom de blir omplassert fra stillingsbanken. Kan man derimot løse det innenfor sektoren (som i stor grad har arbeid man allerede er kvalifisert for), vil det være potensielt mindre belastende for den ansatte ved ankomst til ny arbeidsplass

For arbeidsgiver vil det være fordelaktig på følgende måter:

- Mindre tidkrevende både for leder og omfordelingsråd
  - Bedre kvalitet i tjenesten
  - Grunnet stillingsbankens blandede omdømme er mange illojale mot reglementet slik det foreligger i dag. Med å tillate at man forsøker å finne arbeid innenfor sektoren før eventuell innmelding i stillingsbanken vil man få mer transparente prosesser, da ledere ikke lenger vil ta «snarveier», men følge reglene.
- Man kan ikke lenger melde inn til stillingsbanken «ansatte som av andre grunner må omplasseres». I den grad «andre grunner» medfører helsemessige problemer, er det allerede dekket av regelverket. Dette punktet har til en viss grad blitt benyttet til å flytte problemer i arbeidsmiljøet fremfor å løse dem i egen enhet.
  - Stillingsstørrelser under 40 % behøver en ikke melde inn til stillingsbanken. Dette har vært praksis for stillingsbanken i flere år, og er tilføyd i reglementet som en formalitet.

Protokolltilførsler og drøftingsuttalelser

Representantene fra Fagforbundet fraråder å nedjustere tiden det er anledning til å stå innmeldt i stillingsbanken med følgende protokolltilførsel i prosjektgruppen:

Fagforbundet ser ingen hensikt i å endre maksimal tid innmeldt i stillingsbanken fra to til ett år, men støtter at sekretariatet styrkes. Begrunnelsen er at konsekvensene for ansatte, spesielt økonomiske overtallige, er ukjent. Det er imidlertid ønskelig med en evaluering etter ca. to år, med den forutsetning at pkt. 2 blir innfridd»

Forslagene ble drøftet med arbeidstakerorganisasjonene 10.08.2015. Noen av organisasjonene hadde kommentarer til endringene vedrørende stillingsbanken. Referat fra drøftingen følger vedlagt (se «tema 1» i referatet).

Arbeidsgiver bemerker at stillingsbank er en ordning svært få virksomheter i Norge har. Administrasjonen har undersøkt gjennom blant annet NHO, KS-advokatene og andre storbyer og ikke funnet andre virksomheter som har tilsvarende ordning som Kristiansand kommune. Arbeidsgiver understreker at under hensyn til den ansatte bør det være fordelaktig med et godt intensivt arbeid over ett år for å finne en ny stilling. Dersom det ikke er funnet ny stilling innen ett år, er det mindre sannsynlig at det vil finnes ny stilling i kommunen det neste året. Det er en bekymring fra arbeidsgivers side at våre ansatte i stillingsbanken mister muligheter til både aktiv jobbsøking, samt tiltak og omskolering gjennom NAV.